

Filipino

Ikalawang Markahan–Modyul 3: Salitang Naglalarawan

Filipino – Baitang 4
Alternative Delivery Mode
Ikalawang Markahan – Modyul 3: Salitang Naglalarawan
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayunman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Melanie O. Laniog	
Editors:	Jee Ann G. Dimaiwat, Ma. Theresa I. Cortez	
Tagasuri:	Rechie O. Salcedo	
Tagaguhit:	Emma N. Malapo, Jerome R. Guadalupe, Mark Anthony O. Taduran	
Tagalapat:	Rey Antoni S. Malate, Jefferson R. Repizo	
Tagapamahala:	Gilbert T. Sadsad	Francisco B. Bulalacao, Jr.
	Grace U. Rabelas	Ma. Leilani R. Lorico
	Nora J. Laguda	Jerson V. Toralde
	Rechie O. Salcedo	Belen B. Pili
	Randy A. Bona	

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region V

Office Address: Regional Center Site, Rawis, Legazpi City 4500
Mobile Phone: 0917 178 1288
E-mail Address: region5@deped.gov.ph

Filipino

Ikalawang Markahan – Modyul 3: Salitang Naglalarawan

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinomang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anomang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Magandang araw sa iyo!

Ano ang nakikita mo sa iyong paligid?

Alam kong marami kang mga bagay na nakikita, tulad ng asul na langit, matataas na puno, at malinis na kapaligiran.

Hindi mo man sabihin, alam kong marami ka pang napapansin, hindi ba?

Sa iyong nakikita, napapansin mo ba ang taglay na katangian ng tao, lugar, bagay, at pangyayari?

Nailalarawan mo ba sila nang tama?

Sa modyul na ito, inaasahan na:

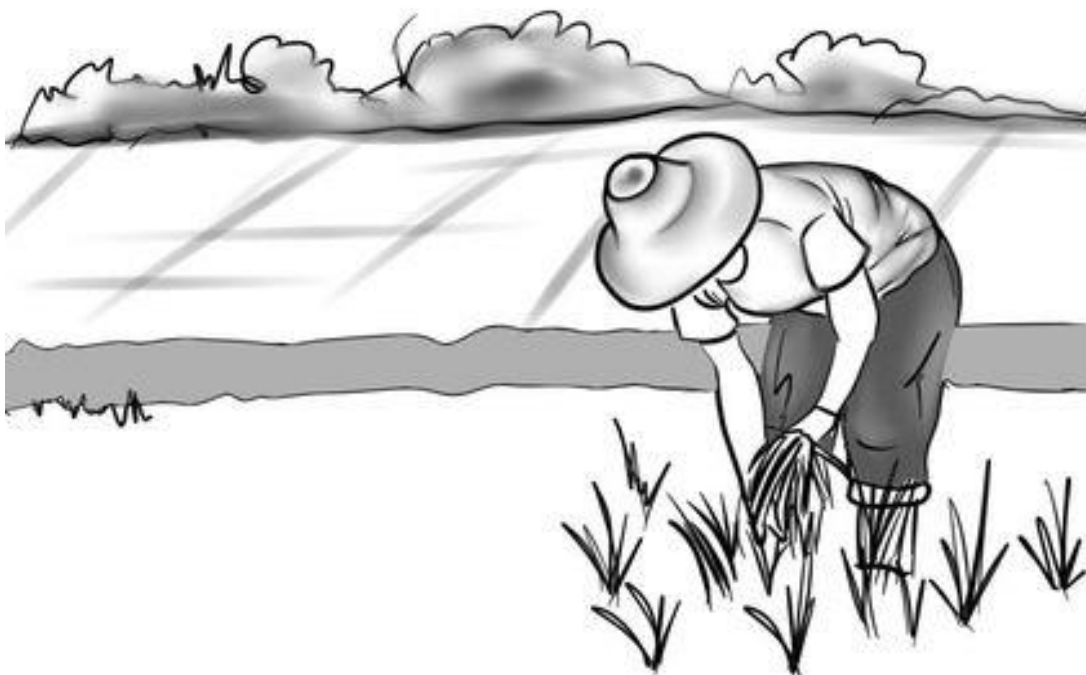
1. Nagagamit mo nang wasto ang pang- uri (lantay, paghahambing, pasukdol) sa paglalarawan ng tao, lugar, bagay, at pangyayari sa sarili, ibang tao, at katulong sa pamayanan;
2. Nakasusulat ka ng talatang naglalarawan;
3. Nailalarawan ang tauhan batay sa ikinikilos o ginawi o sinabi at damdamin;
4. Napagsusunod-sunod ang mga detalye/pangyayari sa tekstong napakinggan sa pamamagitan ng tanong; at
5. Naisasalaysay nang may tamang pagkakasunod-sunod ang nakalap na impormasyon mula binasa o napanood.

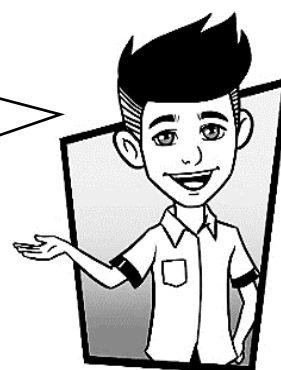
Subukin

Panuto: Sumulat ng isang maikling talatang naglalarawan sa ipinapakitang kilos o gawain ng isang magsasaka. Mula sa talata, bilugan ang mga ginamit na salitang naglalarawan. Gawin ito sa iyong sagutang-papel.

Binabati kita. Natapos mo ang unang pagsubok.

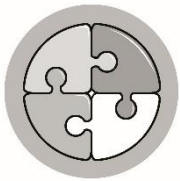
Maaaring tingnan sa pahina ng Susi sa Pagwawasto ang rubrik na pamantayan sa pagmamarka ng ginawang talata.

Aralin

1

Wastong Gamit ng Salitang Naglalarawan

Balikan

Araw-araw nagagamit mo ang salitang naglalarawan sa tao, hayop, lugar, bagay, at pangyayari.

Sige nga, tingnan natin. Basahin at sagutin mo.

1. Si Dancine ay matalinong bata.

- a. Ano sa pangungusap ang ngalan ng tao?
- b. Ano naman ang salitang naglalarawan sa tao?

2. Ang tigre ay mabangis.

- a. Ano ang ngalan ng hayop?
- b. Ano naman ang salitang naglalarawan sa hayop?

3. Ang Barangay San Nicolas ay malawak.

- a. Ano sa pangungusap ang ngalan ng lugar?
- b. Ano naman ang salitang naglalarawan sa lugar?

Ayan, malinaw mo nang naaalala ang tungkol sa mga salitang naglalarawan. Ito ay tinatawag na **Pang-uri**.

Halika, gamitin naman natin ang pang-uri sa paglalarawan tungkol sa sarili, ibang tao, at katulong sa pamayanan gamit ang kaantasan ng pang-uri.

Tuklasin

Ipabasa ang teksto sa iyong kasama sa bahay upang malinaw mo itong mapakinggan.

Aral sa Pamamasyal

*Ma. Theresa I. Cortez
ICS Teacher- DepEd Iriga*

Photo Credit: *Hernan Malapo-DepEd Iriga*

Tuwang-tuwa ang mga mag-aaral sa ikaapat na baitang sa kanilang 'field trip' sa Albay. Natulala sila sa ganda at perpektong hugis ng Bulkang Mayon nang sila ay pumunta sa Cagsawa Daraga, Albay. Kahit ilang beses na itong sumabog ay tila perpekto pa rin ang hugis nito. Kaya naman, isa ito sa mga magagandang pasyalan na ipinagmamalaki ng mga Bikolano.

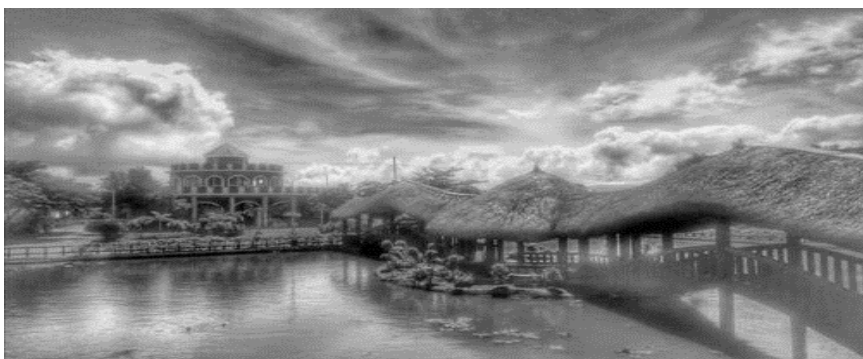

Photo Credit: *Hernan Malapo-DepEd Iriga*

Tinungo rin nila ang 'Wild Life'. Namangha ang mga mag-aaral nang makita nilang mas malawak ang pasyalan sa Wild Life kaysa sa Casagwa. May maliliit at malalaking iba't ibang uri ng hayop na kanilang nakita at nalaman ang mga katangian nito.

Photo Credit: Hernan Malapo-DepEd Iriga

Pinuntahan din nila ang bulubundukin ng Kawa-Kawa sa Ligao. Napagod ang mga bata sa pag-akyat sa Kawa-Kawa dahil sa sobrang taas nito. Ngunit sulit naman dahil nakita nila ang iba't ibang "Station of the Cross". Nang makarating sila sa tuktok nito, natanaw nila ang napakagandang tanawin at preskong hangin ang kanilang nalanghap.

Pagod man ang mga bata sa kanilang ginawang lakbay-aral ay makikita sa kanilang mga mukha ang tuwa at saya dulot ng kakaibang karanasan sa pagkatuto.

Sagutin Natin

1. Ano-ano ang lugar na pinuntahan ng mga mag-aaral sa ikaapat na baitang sa kanilang 'field trip'? Ilarawan mo ang mga ito.
2. Ilarawan ang damdaming ipinakita ng mga mag-aaral sa kuwentong napakinggan.
3. Gusto mo rin bang maranasan ang maglakbay-aral? Bakit?
4. Anong mga lugar ang nais mong puntahan? Ilarawan ang mga ito.

5. Mula sa kuwentong iyong narinig, alin sa mga tanong ang nagpapakita ng pagkasunod-sunod ng mga pangyayari? Ipaliwanag ang sagot.
- Anong lugar ang nais mong puntahan?
 - Gusto mo rin bang maglakbay?
 - Ano ang una, ikalawa, at huling lugar na pinuntahan ng mga mag-aaral sa ikaapat na baitang sa kanilang ‘field trip’?
 - Ano ang naramdaman ng mga bata?
6. Isalaysay muli ang teksto. Pagsunod-sunurin ang mahahalagang detalye o impormasyon na nakalap.

Suriin

Narito ang mga pangungusap na hinango mula sa binasang talata.

- Natulala sila sa ganda at perpektong hugis ng Bulkang Mayon.**
 - Ano ang salitang naglalarawan sa pangungusap?
Ganda at perpektong hugis.
 - Ano ang binibigyang turing sa salitang ganda at perpektong hugis?
Bulkang Mayon
- Namangha ang mga mag-aaral nang makita nilang mas malawak ang pasyalan sa Wild Life kaysa sa Casagwa.**
 - Ano ang salitang naglalarawan sa pangungusap?
mas malawak
 - Ano ang binibigyang turing sa salitang mas malawak?
Wild Life

3. Napagod ang mga bata sa pag-akyat sa Kawa-Kawa dahil sa sobrang taas nito.

- Ano ang salitang naglalarawan sa pangungusap? *sobrang taas*
- Ano ang binibigyang turing sa salitang pinakamaliit? *Kawa-Kawa*

Matutukoy mo pa ba ang iba pang mga salitang naglalarawan sa talata?

Ano-ano pa ang mga salitang naglalarawan ang ginamit sa talata?

Isulat ang sagot sa sagutang-papel.

1.	4.
2.	5.
3.	6.

Mahusay! Binabati kita at mahusay mong natukoy ang mga salitang naglalarawan na ginamit sa mga pangungusap.

Ngayon, nakikilala mo na nang lubos at nagagamit ang mga salitang naglalarawan o **pang-uri**.

Lagi mong tatandaan...

Ang **Pang-uri** ay salitang naglalarawan sa tao, hayop, bagay, lugar, at pangyayari.

Sa paglalarawan, gumagamit tayo ng kaantasan.

KAANTASAN NG PANG-URI

1. **Lantay** kung naglalarawan ng isang pangngalan lamang at walang paghahambing.

Halimbawa:

Matangos ang ilong ni Anna.

Sa pangungusap na ito ang salitang **matangos** ay ginamit na lantay na paglalarawan kay Anna. Lantay dahil sa isang pangngalan lamang ginamit ang paglalarawan at walang paghahambing.

Iba pang halimbawa:

Masipag si Arnold.

Mayroon silang **malawak** na hardin.

Ikaw naman, subukin mo namang bumuo ng sariling pangungusap na nasa antas na lantay na paglalarawan.

Mahusay! Alam kong nagawa mo... Ngayon naman talakayin natin ang ikalawang antas...

2. **Pahambing** kung naglalarawan ng dalawang pangngalan at may paghahambing.

Halimbawa:

Magkasinghaba ang buhok si Ana at Loida.

Sa pangungusap na ito ang salitang **magkasinghaba** ay ginamit na pahambing na paglalarawan kay Ana at Loida. Pahambing dahil sa dalawang pangngalan ang ginamit sa paglalarawan at may paghahambing.

Iba pang halimbawa:

Ang pagong ay **mas mabagal** kaysa sa kuneho.
Magkasinglamig ang yelo at ice cream.

Ikaw naman, subukin mo naman bumuo ng sariling pangungusap na nasa antas na pahambing na paglalarawan.

Mahusay! Alam kong nagawa mo... Ngayon naman talakayin natin ang ikatlong antas...

3. Pasukdol kung naglalarawan sa higit sa dalawang pangngalan ang pinaghahambing.

Halimbawa:

Pinakamataba si Shea sa kanilang tatlo.

Sa pangungusap na ito ang salitang **pinakamataba** ay ginamit na pasukdol na paglalarawan sa tatlong tao. Pasukdol dahil sa higit sa dalawang pangngalan ang ginamit sa paghahambing sa paglalarawan.

Iba pang halimbawa:

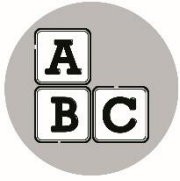
Ubod ng tamis ang leche flan kumpara sa lahat ng pagkaing nakahapag.

Si Yuan ang **pinakamabait** na anak ni Aling Jee Ann.

Ikaw naman, subukin mo naman bumuo ng sariling pangungusap na nasa antas na pasukdol na paglalarawan.

Binabati kita at naunawaan mo ang tinalakay. Kasunod nito ang pagsagot sa mga pagsasanay para lalong mahasa ang iyong kasanayan

Pagyamanin

Ipagpatuloy ang pagsasanay.

A. Panuto: Ilarawan ang tinutukoy sa bawat bilang gamit ang binigay na kaantasan ng pang-uri. Tingnan ang binigay na halimbawa. Isulat ito sa iyong sagutang-papel.

Hal. paboritong pagkain (*pasukdol*)

Pinakapaborito kong pagkain ang adobo.

1. iyong sarili (*lantay*)
2. noon na wala pang pandemya at ang tinatawag na new normal ngayon. (*pahambing*)
3. nais mong puntahang lugar (*pasukdol*)
4. ang pag-aaral mo noong nakaraang taon at ngayon (*pahambing*)
5. iyong pamilya (*lantay*)

B. Panuto: Punan ang patlang ng wastong pang-uring dapat gamitin sa bawat larawan. Isulat ang tamang sagot sa sagutang-papel.

1. _____ na sundalo't pulis

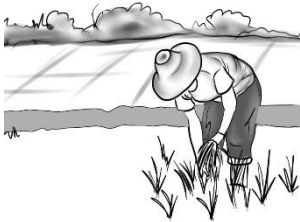
2. _____ na doktor at nars

3.

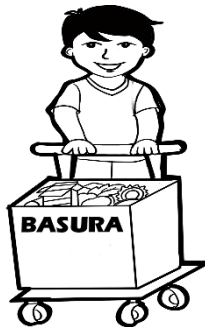
_____ na opisyaes ng gobyerno

4.

_____ na magsasaka

5.

_____ na basurero

Binabati kita. Natapos mo ang pagsubok.
Alamin natin sa pahina ng Susi sa
Pagwawasto ang tamang sagot.

Saang antas ka nabibilang?

- 5 tamang sagot - NAPAKAHUSAY
- 3-4 tamang sagot - MAGALING
- 1-2 tamang sagot - PAGBUBUTIHIN PA
- 0 tamang sagot - KAYA MO YAN

Isaisip

Isiping mabuti...

Sa paglalarawan ng tao, hayop, bagay, lugar, at pangyayari ay gumagamit ka ng kaantasan ng pang-uri.

Panuto: Kompletuhin ang sumusunod na pagpapakahulugan sa bawat kaantasan at magbigay ng halimbawang pangungusap. Isulat ito sa iyong sagutang-papel.

1. **Lantay** - ito naglalarawan ng _____

Halimbawa: _____

2. **Pahambing** - ito ay naglalarawan ng _____

Halimbawa: _____

3. **Pasukdol** - ito ay naglalarawan ng _____

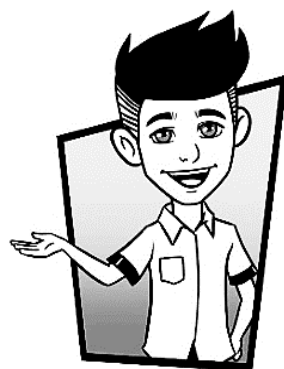
Halimbawa: _____

Isagawa

Panuto: Panoorin mo ang iyong ina kung ano ang kaniyang ginagawa araw-araw. Isalaysay mo ang pagkasunod-sunod nito sa pamamagitan ng pagsulat ng isang talata. Gumamit ng wastong pang-uri sa iyong pagsasalaysay at paglalarawan. Gawin ito sa iyong sagutang-papel.

Pagbati sa matagumpay na gawain!
Matapos mong sagutin ang pagsubok,
tingnan kung ito ay tama o mali sa
pahina 17.

Tayahin

Hanggang saan na ba ang iyong kahusayan sa paggamit ng pang-uri at kaantasan nito?

A. Panuto: Piliin ang pang-uri na ginamit sa bawat pangungusap. Tukuyin ang kaantasan nito at gamitin sa sariling pangungusap. Isulat ang sagot sa sagutang-papel.

1. Masagana ang ani ng palay sa aming palayan.
2. Sikat si Teody sa kanilang paaralan.
3. Ang gunting na nabili niya ay mas matalim kaysa sa gunting ko.
4. Ubod ng laki ang pakwan na inuwi ni kuya.
5. Magkasinsaya ang pagdiriwang ng Pasko at Bagong Taon.

Pang-uri	Kaantasan ng Pang-uri	Sariling Pangungusap
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

B. Panuto: Sumulat ng talatang naglalarawan tungkol sa inyong sariling bayan. Gumamit ng iba't ibang antas ng pang-uri sa paglalarawan. Gawin ito sa sagutang-papel.

Sa Aming Bayan

_____.

Bilib na talaga ako sa iyo. Nasagutan mo lahat ng pagsasanay. Iwasto mo ang iyong mga kasagutan sa pahina 17.

Anong naramdaman mo matapos malaman ang resulta ng iyong pagsisikap?

Karagdagang Gawain

Ngayong malawak na ang iyong kaalaman, magsanay pa sa paggamit ng pang-uri.

Sundin at gawin ang sumusunod na panuto:

1. Humanap ng iyong mga larawan. Isang nasa Kinder o kahit anong larawan noong bata ka pa at ngayong nasa Ikaapat na Baitang.
2. Idikit ang mga larawan sa iyong sagutang-papel.

3. Sumulat ng talata na naglalarawan sa mga litrato mo. Gamitin ang iba-ibang antas ng pang-uri sa paglalarawan. Isulat ito sa iyong sagutang-papel. Gawing gabay ang pormat sa ibaba.

<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; margin: 0 auto; width: 80%;"> Larawan noong Kinder/noong bata pa </div>	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; margin: 0 auto; width: 80%;"> Larawan ngayong Ikaapat na Baitang </div>
Ako: Noon at Ngayon	
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	

Gamitin mo ang rubrics sa ibaba para sa kabuoang ayos ng iyong ginawa. Ipamarka ito sa iyong magulang o kapatid.

Elemento	Puntos				
	5 <i>(Napakagaling)</i>	4 <i>(Magaling na Magaling)</i>	3 <i>(Magaling)</i>	2 <i>(Katamtaman)</i>	1 <i>(Sanayan)</i>
Malinaw at maayos ang ginawang talata.					
Gumamit ng mga pang-uri sa pangungusap					
Angkop ang mga pang-uring ginamit sa paglalarawan at sa pagsulat ng talata.					
Ibang puna					
Kabuoan					

Sa wakas ay narating mo ang dulo ng aralin.

Ang saya-saya ko at napagtagumpayan mo ang mga pagsasanay at gawain.

Ang husay mo kid!

Susi sa Pagwawasto

<p>Tayahin A</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. masagana - Lantay 2. sikat- Lantay 3. mas matalim- Pahambing 4. ubod ng laki-Pasukdol 5. magkasingsaya- pahambing <p>(Ang mga pangungusap ay iwawasto ng guro)</p> <p>Tayahin B</p> <p>Iwawasto gamit ang rubrics</p>	<p>Karagdagang Gawain</p> <p>Mamarkahan gamit ang rubrics</p>
<p>Pagyaamanin</p> <p>A.</p> <p>Maaaring iba-iba ang sagot</p> <p>Tanggapin ang sagot ayon sa hinihingi</p> <p>B.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. magiting 2. maalaga 3. matuningin 4. masipag 5. masayahin 	<p>Isaisip</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. isang pangangalan 2. dalawang pangangalang pinaghambing 3. higit sa dalawang pangangalang pinaghambing <p>(Ang mga pangungusap ay iwawasto ng guro)</p>
<p>Tuklasin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lakbay-Aral 2. Cagsawa, Wildlife 3. masaya 4. Dahil natuto ang mga mag-aaral sa pamamagitan ng aktwal na nakikita ang mga bagay bagay sa kanilang paligid. <p>(Maaaring tanggapin pa ang ibang kasagutan)</p> <p>5-7 Iwawasto ng guro</p>	<p>Surin</p> <p>maganda perpektong hugis mas malawak sobrang taas presko malit at malalaki</p>
<p>Subukin A</p> <p>Iwawasto gamit ang rubrics na ihahanda ng guro.</p> <p>Balikan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a. Dancine b. matalino 2. a. tigre b. mabangis 3. a. San Nicolas b. malawak 	

Sanggunian

Gloria, Tsarisma R. Bahaghari. *Batayang Aklat sa Filipino 4*,
pahina 315

Lalunio, Lydia P. at Gil, Francisca G. 2010. *Hiyas ng Wika 4*
Binagong Edisyon. Quezon City: LG & M Corporations,
pahina 30-36

RO Detailed Lesson Plan-Ikalawang Kwartar, Linggo 3, Araw 2
pahina 69-75

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph